

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8CoCsp/32/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119201986
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8119201986.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Kovaľovej v spore žalobcu: Slovenský plynárenský priemysel, a. s., so sídlom Mlynské nivy 44a, 825 11 Bratislava, IČO: 35 815 256, právne zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, proti žalovanému: Mgr. Z. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. B. XX, XXX XX E., o zaplatenie 205,51 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 19Csp/19/2019-81 zo dňa 12. mája 2020 takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku, ktorým súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a vo výroku o trovách konania.

Žalobca nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanému sa ich náhrada nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„ I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 93,42 eur s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 65,24 eura od 01.01.2018 do zaplatenia a zo sumy 28,18 eura od 18.04.2018 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.

III. Žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil okrem iného ustanovením § 47 odsek 1 zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 517 odsek 1, odsek 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

3. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 25.1.2019 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 205,51 eura s 8 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 5 eur od 26.4.2017 do zaplatenia, zo sumy 5,- € od 26.05.2017 do zaplatenia, zo sumy 5 eur od 24.06.2017 do zaplatenia, zo sumy 5 eur od 25.08.2017 do zaplatenia, zo sumy 5 eur od 26.09.2017 do zaplatenia, zo sumy 65,24 eura od 01.01.2018 do zaplatenia, zo sumy 5 eur od 26.01.2018 do zaplatenia, zo sumy 72,09 eura od 23.03.2018 do zaplatenia, zo sumy 28,18 eura od 18.04.2018 do zaplatenia, zo sumy 10 eur od 30.05.2018 do zaplatenia, pričom svoju žalobcu odôvodnil tým, že „uzatvoril so žalobcom dňa 02.05.2011 Zmluvu o združenej dodávke plynu pre odberateľov plynu v domácnosti v znení jej neskorších dodatkov, na základe ktorej poskytoval žalobca žalovanému - odberateľovi dodávky a predaj

plynu v domácnosti v zmysle platných právnych predpisov, ktorými sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie trhu s plynom. Je nesporné, že medzi žalobcom a žalovaným vznikol záväzkový vzťah, pričom z tohto záväzkového vzťahu vznikla žalobcovi povinnosť poskytnúť žalovanému dodávky plynu, čo aj urobil. Žalovaný sa zaviazal zaplatiť za poskytnuté odbery zemného plynu cenu stanovenú v cenníku platnom v čase uskutočnenia dodávky a dodržiavať ostatné dohodnuté podmienky.

4. Žalobca vyúčtoval žalovanému cenu za poskytnuté dodávky plynu v súlade s platným cenníkom za obdobie od 19.11.2016 do 18.11.2017 a od 19.11.2017 do 21.03.2018, pričom žalobca vystavil žalovanému nasledujúce faktúry: č. XXXXXXXXXXXX na sumu 5,- eur splatná 25.04.2017, č. XXXXXXXXXXXX na sumu 5,- eur splatná 25.05.2017, č. XXXXXXXXXXXX na sumu 5,- eur splatná 23.06.2017, č. XXXXXXXXXXXX na sumu 5,- eur splatná 24.08.2017, č. XXXXXXXXXXXX na sumu 5,- eur splatná 25.09.2017, č. XXXXXXXXXXXX na sumu 65,24 eur splatná 31.12.2017, č. XXXXXXXXXXXX na sumu 5,- eur splatná 25.01.2018, č. XXXXXXXXXXXX na sumu 72,09 eur splatná 22.03.2018, č. XXXXXXXXXXXX na sumu 28,18 eur splatná 17.04.2018, Fa č. XXXXXXXXXXXX na sumu 10,- eur splatná 29.05.2018.

5. Žalobca vyúčtoval žalovanému faktúrou č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX a č. XXXXXXXXXXXX spolu sumu vo výške 40 eur ako náhradu nákladov za vystavenie a zaslanie upomienok a faktúrou č. XXXXXXXXXXXX sumu vo výške 72,09 eur ako náhradu škody za prerušenie/obmedzenie dodávky zemného plynu z dôvodu neoprávneného odberu vrátane dopravy, a to v zmysle platných zmluvných podmienok a cenníka externých služieb.

6. Dlh spolu k dnešnému dňu predstavuje sumu vo výške 205,51 eura, pričom žalovaný k dnešnému dňu dlžnú čiastku neuhradil ani čiastočne. Žalobca na základe listu zo dňa 08.03.2018 z dôvodu neplatenia vyúčtovaných faktúr od zmluvy odstúpil. Na základe uvedeného je zrejmé, že žalovaný si svoje povinnosti vyplývajúce zo Zmluvy nesplnil a do dnešného dňa dlžnú sumu vo výške 205,51 eur za poskytnuté služby žalobcovi neuhradil, čím sa dostal do omeškania s úhradou dlžnej sumy.

7. Na základe vykonaného dokazovania, súd prvej inštancie zistil skutkový stav, podľa ktorého medzi žalobcom ako dodávateľom a žalovaným ako odberateľom bola dňa 1.5.2011 uzatvorená Zmluva o dodávke plynu pre odberateľa plynu v domácnosti, na základe ktorej sa žalobca zaviazal zabezpečiť žalovanému do odberného miesta dodávku plynu a žalovaný sa zaviazal ako odberateľ zaplatiť dodávateľovi dohodnutú cenu za dodaný plyn.

8. K žalobe žalobca pripojil Obchodné podmienky pre opakované dodávky plynu pre odberateľov plynu v domácnosti, s účinnosťou od 20. marca 2011, Cenník za dodávku plynu pre domácnosť, ktorým sa realizuje cez viac distribučných sietí a oznámenie o zrušení poskytovania zvýhodnenia Plus Senior ev. č. D/Xb/XXXX, Cenník externých služieb a výkonov Slovenského plynárenského priemyslu, a.s., žalovaným ako spotrebiteľom nepopísané.

9. Žalobca vystavil žalovanému nasledujúce faktúry: č. XXXXXXXXXXXX na sumu 5,- eur splatná XX.XX.XXXX, č. XXXXXXXXXXXX na sumu 5,- eur splatná 25.05.2017, č. XXXXXXXXXXXX na sumu 5,- eur splatná 23.06.2017, č. XXXXXXXXXXXX na sumu 5,- eur splatná 24.08.2017, č. XXXXXXXXXXXX na sumu 5,- eur splatná 25.09.2017, č. XXXXXXXXXXXX na sumu 5,- eur splatná 25.01.2018, Fa č. XXXXXXXXXXXX na sumu 10,- eur splatná 29.05.2018 a to „ v zmysle platných obchodných podmienok za vystavenie a zaslanie upomienky ako náhradu vynaložených nákladov“.

10. Za dodávky plynu vystavil žalobca žalovanému tieto faktúry: č. XXXXXXXXXXXX na sumu 65,24 eur splatná 31.12.2017, č. XXXXXXXXXXXX na sumu 28,18 eur splatná 17.04.2018. B. č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 8.3. 2018 s dátumom splatnosti 22.3.2018 na sumu 72,09 eur vyfakturoval žalobca žalovanému „ v zmysle platných zmluvných podmienok a cenníka externých služieb - Zabezpečenie administratívneho prerušenia dodávky plynu, a to vrátane dopravy pre koncového odberateľa z titulu neoprávneného odberu v prípade, že meradlo je nedostupné alebo koncový odberateľ prerušenie neumožnil“. K faktúre nebol predložený dôkaz o tom kedy a akým spôsobom tento fakturovaný výkon bol uskutočnený. Listom z 8.3.2018 žalobca odstúpil od zmluvy podľa §§ 48 a 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka s tým, že eviduje pohľadávky po lehote splatnosti vo výške 116,24 eur.

11. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že predmetom konania je nárok žalobcu na zaplatenie dodávok plynu a upomienok ako aj Zabezpečenie administratívneho prerušenia dodávky

plynu, a to vrátane dopravy pre koncového odberateľa z titulu neoprávneného odberu v prípade, že meradlo je nedostupné alebo koncový odberateľ prerušenie neumožnil a to na základe zmluvy z 1.5.2011, ktorú je potrebné posúdiť ako zmluvu spotrebiteľskú podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

12. Z predložených listinných dôkazov je podľa názoru súdu prvej inštancie nesporné, že žalobca so žalovaným uzavreli platne Zmluvu o dodávke plynu, na základe ktorej mal žalovaný povinnosť platiť za dodávky zemného plynu. Je nesporné, že v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Žalobca si svoj nárok na zaplatenie neuhradených faktúr uplatnil súdnou cestou.

13. Pokiaľ si žalobca účtuje za upomienky sumu celkom 40 eur - zmluva o dodávke plynu neobsahuje zmluvné dojednanie, ktoré oprávňuje žalobcu účtovať si voči žalovanému poplatky za upomienky.

14. Obchodné podmienky pre opakované dodávky plynu pre odberateľov plynu v domácnosti, s účinnosťou od 20. marca 2011, Cenník za dodávku plynu pre domácnosť, ktorým sa realizuje cez viac distribučných sietí a oznámenie o zrušení poskytovania zvýhodnenia Plus Senior ev. č. I., Cenník externých služieb a výkonov Slovenského plynárenského priemyslu, a.s., neboli žalovaným ako spotrebiteľom podpísané, neboli teda do zmluvy riadne a platne inkorporované. Dojednanie povinnosti platiť uvedené poplatky nemôže byť súčasťou Obchodných podmienok dodávateľa/Cenníka, ale len samostatnej spotrebiteľskej zmluvy. Dodávateľ sa má chovať k spotrebiteľovi, ktorý je slabšou zmluvou stranou, poctivo, v opačnom prípade mu nie je možné poskytnúť právnu ochranu. Obchodné podmienky spotrebiteľských zmlúv majú slúžiť predovšetkým na to, aby nebolo nutné do každej zmluvy prepisovať dojednania technického, vysvetľujúceho charakteru, nemajú slúžiť na to, aby dodávateľ do nich skryl dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné, ktoré môžu uniknúť jeho pozornosti.

15. Súd prvej inštancie preto žalobu zamietol v časti čo do žalobcom uplatnených poplatkov za upomienky vo výške 40 eur.

16. V časti týkajúcej sa zaplatenia faktúry č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 8.3. 2018 s dátumom splatnosti 22.3.2018 na sumu 72,09 eur, ktorou vyfakturoval žalobca žalovanému „ v zmysle platných zmluvných podmienok a cenníka externých služieb - Zabezpečenie administratívneho prerušenia dodávky plynu, a to vrátane dopravy pre koncového odberateľa z titulu neoprávneného odberu v prípade, že meradlo je nedostupné alebo koncový odberateľ prerušenie neumožnil“, žalobca nepreukázal dôvodnosť takéhoto výkonu a ani nepredložil dôkaz o tom kedy a akým spôsobom tento fakturovaný výkon bol uskutočnený, preto súd v tejto časti žalobu zamietol.

17. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná len v časti nároku na zaplatenie nedoplatku na platbách za opakované dodávky plynu faktúrami č. XXXXXXXXXXXX na sumu 65,24 eur splatná 31.12.2017, č. XXXXXXXXXXXX na sumu 28,18 eur splatná 17.04.2018, teda celkom 93,42 eur.

18. Žalobca si uplatnil aj úrok z omeškania odo dňa splatnosti týchto faktúr a súd priznal žalobcovi zákonný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne, v prevyšujúcej časti žalobu ohľadom úroku z omeškania zamietol.

19. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovení § 255 a § 262 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“).

20. Proti rozsudku podal včas odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil tak, že žalobe vyhovie, prípadne rozsudok zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolanie odôvodnil tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak bez nariadenia pojednávania zamietol žalobu pre neunesenie dôkazného bremena.

21. Podľa názoru žalobcu, ak skutkové tvrdenia sú sporné, resp. súd nemá určité skutočnosti za preukázané, potom nie sú splnené podmienky pre rozhodnutie v zmysle ustanovenia § 297 písm. b) C.s.p., t.j. bez nariadenia pojednávania. Rozhodnutie súdu je teda nesprávne, resp. vychádza z nesprávneho procesného postupu. Je zrejmé, že súd nie je povinný žalobcu vyzývať na doplnenie

dokazovania, avšak zároveň treba rešpektovať zákonné ustanovenia a nie je možné vo veci rozhodnúť a žalobu zamietnuť bez toho, aby súd nenariadil vo veci pojednávanie, na ktorom je možné doplniť dokazovanie zo strany oboch strán sporu.

22. Ďalej v podanom odvolaní žalobca namietal, že v danom konaní súd nevyslovil svoje predbežné právne posúdenie veci, neprezentoval pred stranami žiadnu skutočnosť ako spornú, čím nevytvoril zákonný priestor na doplnenie dôkazov. Na základe toho súd odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom, pretože tento nemal možnosť získať vedomosť o vnímaní akejkoľvek rozhodujúcej skutočnosti zo strany súdu ako skutočnosti spornej, resp. nepreukázanej a preto žalobca nemal dôvod na označenie ďalších dôkazov v tomto smere a z uvedeného dôvodu považuje za absurdné, ak súd bez nariadenia pojednávania zamietol žalobu pre neunesenie dôkazného bremena. V prípade, ak by súd nariadil vo veci pojednávanie, na ktorom by stranám sporu prezentoval, ktoré skutočnosti považuje za nesporné a ktoré za sporné, resp. nepreukázané, žalobca by uplatnil ďalšie prostriedky procesného útoku a uvedené sporné skutočnosti by vysvetlil.

23. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

24. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 C.s.p.), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal rozhodnutie v jeho napadnutom rozsahu, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

25. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

26. Podľa § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

27. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

28. Podľa § 53 ods. 12 Občianskeho zákonníka, neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

29. Žalobca v podanom odvolaní namietal, že v dôsledku nenariadenia pojednávania vo veci, súd prvej inštancie mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

30. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie na prejednanie veci nenariadil pojednávanie, ale došlo k verejnému vyhláseniu predmetného rozsudku dňa 12. mája 2020, ktoré bolo vopred oznámené vyvesením na úradnej tabuli a web stránke súdu prvej inštancie, pričom podľa zápisnice o verejnom vyhlásení rozsudku súd vyhlásil výrok rozsudku v znení, v akom je obsiahnutý v písomnom vyhotovení predmetného rozsudku.

31. Podľa § 177 C.s.p., súd nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadovať, ak a) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia

strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 2 000 Eur, b) strany s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania súhlasia alebo c) to ustanovuje tento zákon.

32. Podľa § 297 C.s.p., súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak a) sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie v prospech spotrebiteľa, b) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

33. Citované ustanovenie zakotvuje výnimku zo zásady ústnosti v spotrebiteľských sporoch a upravuje procesné situácie, v ktorých nie je potrebné nariadiť pojednávanie. Formulácia § 297 písm. b) C.s.p. korešponduje s § 177 ods. 2 písm. a) C.s.p., pričom ich spoločnými znakmi sú jednoduché právne posúdenie veci, nespornosť skutkových tvrdení strán a bagateľný census s rozdielnou výškou. Cieľom prvých dvoch znakov je, aby pojednávanie nebolo potrebné nariaďovať v zásade v takých sporoch, kde nie je potrebné dokazovanie a nie je nevyhnutné ústne pred súdom prejednávať argumenty strán, týkajúce sa právneho posúdenia veci.

34. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril v dôsledku čoho skutkové tvrdenia žalobcu obsiahnuté v žalobe nerozporoval, je potrebné uzavrieť, že skutkové tvrdenia strán neboli sporné. Zároveň bola splnená i ďalšia podmienka, že išlo o otázky jednoduchého právneho posúdenia veci, keďže išlo len o plnenie z bežnej spotrebiteľskej zmluvy, vrátane posúdenia, či poplatok za prerušenie/obmedzenie dodávky plynu, poplatok za znovu pripojenie odberného miesta a poplatky za upomienky sú alebo nie sú v súlade so zákonom, pričom nejde o posúdenie ojedinelé, ale hromadne sa opakujúce za obdobných zmluvných podmienok. Hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje zákonný limit 1.000,- eur, keďže v danom prípade si žalobca uplatňuje nárok na zaplatenie sumy vo výške 205,51 eur s prísl. (z toho poplatky predstavujú sumu 40,- eur).

35. Odvolací súd v súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami zhodne s prvoinštančným súdom dospel k záveru, že v danom prípade boli splnené zákonné podmienky, aby v predmetnej veci v spotrebiteľskom spore nebolo nevyhnutné na prejednanie sporu nariadiť pojednávanie.

36. K odvolacej námietke žalobcu o nevyslovení predbežného právneho názoru súdom prvej inštancie a tým, že neprezentoval pred stranami žiadnu skutočnosť ako spornú nevytvoril zákonný priestor na doplnenie dôkazov odvolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28. 12. 2020, sp. zn. 2Obdo/56/2020, v ktorom Najvyšší súd SR na rovnaké tvrdenie dovolateľa poukázal na právny názor Ústavného súdu Slovenskej republiky cit.: „Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej aj „ÚS SR“) v týchto súvislostiach konštatoval, že § 118 ods. 2 OSP neukladá povinnosť súdu „naznačiť svoj predbežný právny názor“, ale upravuje iba povinnosti pri vedení pojednávania. Zo samotnej skutočnosti, že súd určitú okolnosť neuvedie výslovne ako spornú, nevyplýva, že by táto okolnosť bola považovaná za nespornú. Nie je zjavným cieľom § 118 ods. 2 OSP zmeniť rozloženie bremena tvrdenia či dokazovania medzi účastníkmi konania. Skutočnosť, že ani okresný súd a ani krajský súd neupozornil sťažovateľov na to, aby preukázali určitý predpoklad, na ktorý sa má viazať určitý právny následok, nemôže znamenať, že by im, slovami sťažovateľov „odopreli... možnosť splniť dôkaznú povinnosť... a následne uniesť dôkazné bremeno“. Tvrdené nepoužitie rýdzo procesného § 118 ods. 2 OSP v okolnostiach daného prípadu nemohlo predstavovať opísaný protiprávny zásah do v sťažnosti označených práv sťažovateľov (pozri uznesenie ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 16/2012 z 12. januára 2012).“

37. Podľa ust. § 191 C.s.p, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak.

38. Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov. Každý vykonaný dôkaz môže byť prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany spochybnený tým, že sa pripúšťa dôkaz opaku dokazovanej skutočnosti. Inak povedané, žiaden dôkaz nedisponuje predpísanou legálnou silou, ktorá by nepripúšťala dôkaz svojho opaku.

39. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane sporu bez ohľadu na jej procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou sporu v opačnom procesnom postavení, než je strana sporu, ktorá nesplnila alebo nedostatočne splnila svoju dôkaznú povinnosť. Splnenie dôkaznej povinnosti neznamena automaticky unesenie dôkazného bremena. Dôkazným bremenom v spojitosti s dôkaznou povinnosťou sa rozumie zodpovednosť strany sporu za výsledok konania, ktorý závisí od zistení z navrhnutých a vykonaných dôkazov. V praxi môžu navrhnuté dôkazy vyznieť ako nepoužiteľné zdroje informácií vo vzťahu k uplatnenej súdnej ochrane bez zreteľa na procesné postavenie strany sporu. Zmysel uplatňovania dôkazného bremena spočíva v zabezpečení reálneho uplatnenia základného práva na súdnu ochranu aj v prípadoch, v ktorých sa vykonajú všetky navrhnuté dôkazy a súd napriek tomu nemá jednoznačný skutkový základ pre svoje rozhodnutie. V takom prípade musí rozhodnúť v situácii dôkaznej núdze, ktorej dopad pričíta tej strane, na ktorej predovšetkým podľa predpisov hmotného práva leží dôkazné bremeno, t. j. zodpovednosť za preukázanie skutočnosti významných z hľadiska hmotného práva.

40. Žalobca má v prvom rade povinnosť tvrdenia. Na podporu svojho tvrdenia v zmysle ust. § 132 C.s.p. je žalobca povinný označiť dôkazy, ktoré podľa jeho názoru môžu prispieť k objasneniu veci a zároveň je povinný ich k žalobe pripojiť, ak to ich povaha pripúšťa.

41. V ustanovení § 185 C.s.p. je zavedený princíp formálnej pravdy, čo znamená, že súd pri rozhodovaní vychádza výlučne z dôkazov, ktoré mu navrhli strany sporu. Súd sa tak nemusí dostať k úplnému zisteniu pravdy, vzhľadom na to, že si o spore môže urobiť svoj obraz iba v rozsahu, v akom mu ho vykreslia strany sporu svojimi tvrdeniami a súvisiacimi dôkazmi. Dôraz sa kladie na procesnú diligenciu strán sporu, čoho dôsledkom je obmedzenie dôkaznej iniciatívy súdu a jej presun takmer bezvýhradne na strany sporu.

42. Zhrnúc vyššie uvedené, odvolací súd uzatvára, že v danom prípade boli splnené zákonné podmienky, aby súd prvej inštancie postupoval podľa procesného ust. § 297 písm. b) C.s.p. a vo veci nenariadil pojednávanie, pričom realizoval verejné vyhlásenie rozsudku. Takýto postup súdu nemožno hodnotiť ako nesprávny, nedošlo ním k odňatiu procesných práv stranám, ani k porušeniu práva na spravodlivý proces. Táto odvolacia námietka žalobcu preto neobstojí.

43. V zmysle Zmluvy o dodávke plynu zo dňa 1.5.2011 neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú „Obchodné podmienky pre opakované dodávky plynu pre odberateľov plynu v domácnosti s účinnosťou od 20. marca 2011“ (ďalej len OP) a „Cenník za dodávku plynu pre domácnosti, ktorým sa dodávka plynu realizuje cez viac distribučných sietí a oznámenie o zrušení poskytovania zvýhodnenia Plus Senior“ zo dňa 10.12.2010 s platnosťou od 1.1.2011. K žalobe žalobca pripojil aj Cenník externých služieb a výkonov Slovenského plynárenského priemyslu, a.s., ktoré sú zverejnené na internetovej stránke dodávateľa www.spp.sk. Správne súd prvej inštancie konštatoval, že tieto obchodné podmienky neboli individuálne dojednané a neboli ani žalovaným podpísané.

44. Inkorporačná doložka, v zmysle ktorej má neoddeliteľnú súčasť zmluvy tvoriť aj „Cenník externých služieb“ nie je zakotvená v základnom zmluvnom dokumente, na ktorý zmluvné strany pripájajú svoj podpis, ale táto je obsiahnutá až v Obchodných podmienkach, teda v dokumente, ktorý samotný bol do zmluvy už len inkorporovaný. Nemožno mať pochybnosti o tom, že takýto postup dodávateľa je voči spotrebiteľovi nekorektný a inkorporovanie cenníka externých služieb do zmluvy je netransparentné. Práve odkazy v rôznych listinách robia zmluvu pre spotrebiteľa nezrozumiteľnou, neprehľadnou. Takéto dojednania spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, keďže takéto odkazy na niekoľko listín obsiahnuté vo viacerých dokumentoch značne sťažujú orientáciu v zmluvných dojednaniach bežnému spotrebiteľovi. Spotrebiteľ takýmto spôsobom stráca na ochrane, dojednania o závažných právach a povinnostiach nie sú dostatočne transparentné, dôležité dojednania sú odsunuté do všeobecných podmienok a iných dokumentov. Požiadavka transparentnosti zmluvných podmienok nemôže byť obmedzená len na ich zrozumiteľnosť z formálneho a gramatického hľadiska. Pri vyhodnocovaní zmluvných podmienok z hľadiska ich ne/prijateľnosti je potrebné okrem znenia a koncepcie samotnej zmluvnej podmienky prihliadať tiež na všetky okolnosti prípadu, vrátane spôsobu kontrahovania. Nie je zrejmé, čo dodávateľovi v danom

prípade bránilo uviesť inkorporačnú doložku týkajúcu sa cenníka externých služieb už priamo v zmluve tak, ako to učinil vo vzťahu k OP.

45. Za tohto stavu bolo nutné vyhodnotiť dojednanie o inkorporácii Cenníka externých služieb obsiahnuté v Obchodných podmienkach ako neplatné s poukazom na ust. § 53 ods. 1 v spojení s § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Keďže inkorporačná doložka je neplatná, nemôže byť platné ani dojednanie o výške poplatku za upomienky obsiahnuté v cenníku externých služieb, nakoľko tento sa na základe neplatnej inkorporačnej doložky ani nestal súčasťou zmluvy.

46. Zároveň v prípade poplatku takéhoto typu zaň dodávateľ spotrebiteľovi neposkytol žiadne protiplnenie. Tieto skutočnosti len podporujú už vyššie uvedené, a to, že predmetný poplatok predstavuje iba ďalšiu sankciu v prípade omeškania spotrebiteľa s úhradami dlhu, nie iba skutočnú náhradu nákladov dodávateľa. Poplatky, ktoré umožňujú žalobcovi (dodávateľovi) získať objektívne vyššiu čiastku ako sú skutočné náklady (poplatok za upomienku) narušujú rovnováhu zmluvných strán. Objektívne takéto poplatky, aj keď sú upravené v zmluve, sú spôsobilé získať od spotrebiteľa čiastku prevyšujúcu skutočné náklady na takéto výdavky dodávateľa. Je potrebné si uvedomiť, že zmluvu o dodávke plynu pre odberateľov plynu v domácnosti vyhotovuje jednostranne dodávateľ, pričom žalobca v priebehu celého konania neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal, žeby tieto poplatky boli individuálne dojednané.

47. Vo vzťahu k poplatkom za upomienky odvolací súd zdôrazňuje, že upomienka ako taká nemôže mať sankčný charakter, v opačnom prípade by totiž mala povahu tzv. skrytej zmluvnej pokuty, čo je vo vzťahu k spotrebiteľovi netransparentné. Podstatou týchto poplatkov je pridanie bližšie nešpecifikovaných a spotrebiteľovi nevysvetlených nákladov, ktoré nie sú preukázané. Poplatok za upomienku nemožno chápať ani ako poplatok za službu, plnenie, ktoré je poskytované spotrebiteľovi.

48. Uplatňovanie uvedeného poplatku je možné zároveň považovať za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka. V danej súvislosti odvolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Vrchného krajinského súdu v Brandenburgu (Brandenburgisches Oberlandesgericht) z 21. júna 2006 č. k. 7 U 17/06, v ktorom sa uvádza, že už také poplatky ako poplatky za vydanie náhradnej kreditnej karty, vystavenie kvitancie v predpísanej pozemkovoknižnej forme, skúmanie a preverovanie pomerov a upomienky sú neprijateľné.

49. Správny je aj záver súdu prvej inštancie v tom smere, že žalobca dôvodnosť nároku na zaplatenie „Zabezpečenia administratívneho prerušenia dodávky plynu, a to vrátane dopravy pre koncového odberateľa z titulu neoprávneného odberu v prípade, že meradlo je nedostupné alebo koncový odberateľ prerušenie neumožnil“ nepreukázal. Z predloženej faktúry nevyplývajú také skutkové okolnosti, z ktorých by bolo možné určiť kedy k prerušeniu došlo a aké náklady mal s tým žalobca spojené. Z podaného odvolania vyplýva, že vo vzťahu k týmto úvahám, na základe ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie o zamietnutí žaloby v časti týkajúcej sa faktúry č. XXXXXXXXXX zo dňa 8.3.2018 s dátumom splatnosti 22.3.2018 na sumu 72,09 eur odvolateľ neuviedol žiadne námietky.

50. Odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, správne vyhodnotil jednotlivé dôkazy, ako aj správne právne vec posúdil. Z týchto dôvodov odvolací súd považuje odvolanie za nedôvodné a vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd v zmysle ustanovenia § 387 odsek 1, odsek 2 C.s.p. rozsudok v jeho napadnutej časti potvrdzuje ako vecne správny.

51. O trovách odvolacieho konania rozhodol v súlade s ustanovením § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 C.s.p.. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že úspešnému žalovanému v súvislosti s týmto odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

52. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).